

Inspirationsmateriale

Muslinger

Fag

Natur/teknik

Klassetrin

4.-6. klasse

Beskrivelse

En aktivitet, hvor eleverne ser, hvordan en musling lever, og ser dens indre anatomi.

Formål

- At give eleverne kendskab til et af lavvandsfaunaens almindelige dyr
- At give eleverne kendskab til, hvordan dyr er tilpasset livet i vand

Trinmål

Efter 4. klasse: A5, A6, B5, D1, D2, D5, D8, D9

Efter 6. klasse: A5, A6, A7, B5, D1, D2, D4, D5, D6, D7, D8, D9

Trinmåloversigten findes på [Ocean Odyssey-forsiden](#)

Forberedelse

Til denne aktivitet skal du finde et stykke strand, en badebro, en hofde eller en lavbundet strand som f.eks. ved Kalø. Inden selve ekskursionen må det anbefales, at du besøger området og ser efter muslinger. Muslingerne kan være nemmere at få fat på ved lavvande. Tjek tidevandstiderne og vejrudsigten dagen før.

Hvad skal du bruge?

- Plastposer
- Plastic-akvarium
- Dunk til transport af vand til akvarium
- Dissektionssaks
- Skalpel
- Kødnåle

Sådan gør du

På stranden:

Lad eleverne gå en lang tur langs stranden og lad dem samle alle de forskellige muslingearter, de kan finde og også gerne mange (max. 25) af hver art. Bed eleverne om at sortere muslingerne i arter og lægge samme slags på række under hinanden. Læg mærke til variationen mellem arterne og inden for den enkelt art.

Langs stranden er der sikkert et sted, hvor man kan samle levende blåmuslinger. Måske skal de hentes med en rive, hvis de er på lidt dybere vand. Opbevar dem i en spand med lidt havvand og tag dem med hjem. Fyld en pose eller spand med ekstra havvand.

På skolen:

Der udleveres en musling til hver elev. Muslingen åbnes ved at indføre en kniv mellem skallerne og skære lukkemusklen over. Se efter gæller, ind- og udstrømning kanaler, foden, byssustråde m.v. Tegn muslingens organer og muskler.

Baggrund

Muslinger er en af de tre store klasser af bløddyr: Blæksprutter, snegle og muslinger. Næsten alle muslinger har en beskyttende skal, der består af to dele.

Næsten alle danske muslinger er filterorganismer, hvor gællerne, foruden at fungere som åndeorgan, opfanger næringspartikler, der transporteres til muslingens mund.

Muslinger er æglæggende. Blåmuslingen lægger ca. 10 mio. æg i maj måned. Af æggene udvikles fritsvømmende larver, der er forsynet med et svømmesegl. De føres rundt i havet af vandmasserne, og efter ca. 3 uger sætter de sig fast på en pæl, en sten eller, som blåmuslingernes larver fortrækker, på tang.

De forskellige muslingearter er knyttet til forskellige havbunde. På lavt vand med stenet bund træffes blåmuslingen hæftet til sten ved hjælp af nogle limtråde, der kaldes byssustråde. På sandbunden træffes muslinger, der lever nedgravet. De graver sig ned for ikke at blive skyllet væk af bølgerne. Det kan være hjertemuslinger eller østersømuslinger.

Forslag til inddragelse af eksterne samarbejdspartnere

En strand- eller havnetur kan naturligt suppleres med et undervisningsoplæg på Naturhistorisk Museum om havets dyr.

Kattegatcentret og Naturcenter Randers Fjord har ligeledes undervisningstilbud om dyr fra havet.

Litteratur

Danmarks dyreverden Bind 3 – Rosenkilde og Bagger 1978

Dyr i havet - Stephen Savage - Flachs, 1996.

Smådyr på lavt vand ved kyst og i vade - Kurt Servé - OP, 1996.

Havet, og Danske Havmuslinger - Natur og Museum, Naturhistorisk Museum 1998-3 og 1984-2

Links

Dyrs tilpasninger til deres miljø: <http://www.naturligvis.u-net.dk/index.php3>

OCEAN98 – Fakta om fisk og skaldyr: <http://www.ocean98.dk/>

Tidevandstabel <http://www.dmi.dk/dmi/index/danmark/vandstand/tidevand.htm>